

Títol Superior de Disseny

Nivell 2, (GRAU) del MEQES*

Guia docent de **FONAMENTS HISTÒRICS DEL
DISSENY**

ESPECIALITAT DISSENY GRÀFIC

Curs 2020/2021

Esquema de la guia

1. Dades d'identificació • 2. Objectius generals i contribució de l'assignatura al perfil professional de la titulació • 3. Coneixements recomanats 4. Competències de l'assignatura • 5. Resultats d'aprenentatge • 6. Continguts 7. Volum de treball/ Metodologia • 8. Recursos • 9. Avaluació • 10. Bibliografia

1. Dades d'identificació

DADES DE L'ASSIGNATURA			
Centre	Escola d'Art i Superior de Disseny de València		
Títol Superior de Disseny	Disseny Gràfic		
Departament	Història i Teoria de l'Art i del Disseny		
Mail del departament			
Nom de l'assignatura	Fonaments històrics del disseny		
Web de l'assignatura			
Horari de l'assignatura			
Lloc on s'imparteix	Centre de Velluters	Hores setmanals	6
Codi		Crèdits ECTS	6
Cicle		Curs	1 ^{er}
Durada	Semestral		
Caràcter de l'assignatura	Bàsica		
Tipus d'assignatura	B. Teòrico-pràctica (60% de presencialitat)		
Llengua vehicular	Valencià/castellà		
DADES DE LES PROFESSORES/PROFESSORS			
Professores responsables			
Correu electrònic			
Horari de tutories			
Lloc de les tutories			

* El Títol Superior de Disseny queda inclòs amb caràcter general en el nivell 2, de GRAU del Marc Espanyol de Qualificacions per l'Educació Superior i és equivalent al títol universitari de **GRAU**. Sempre que la normativa aplicable exigisca estar en possessió del títol universitari de **GRAU**, s'entendrà que compleix aquest requisit qui estiga en possessió del **Títol Superior de Disseny**.

---

2. Objectius generals i contribució de l'assignatura al perfil professional de la titulació

Fonaments Històrics del Disseny és una assignatura bàsica que forma part de la matèria d'Història de les Arts i del Disseny. Les seues unitats didàctiques treballen de manera detallada la història del disseny i la seua vinculació amb les manifestacions de l'art i l'arquitectura contemporanis.

L'assignatura ofereix al futur professional una formació imprescindible sobre estils, moviments, tendències i dissenyadors. En aquest sentit, el seu contingut recolza i complementa l'educació tècnica del dissenyador des de la necessària reflexió històrico-conceptual.

La Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, en l'article 2.1.j) estableix que el sistema educatiu espanyol s'orientarà a la consecució, entre altres fins, de la capacitat per a la comunicació en la llengua oficial i cooficial, si n'hi ha, i en una o més llengües estrangeres.

Aquesta assignatura impartida en valencià, procurarà la consecució de la capacitat de l'alumnat en els tres nivells possibles segons la base d'origen de cada alumne: nivell escrit, nivell d'expressió i nivell de comprensió. Es pretén, per tant, enriquir el coneixement mitjançant l'ús correcte del llenguatge com a instrument de comunicació oral i escrita.

---

3. Coneixements previs recomanats

Es recomana a l'alumnat que tinga coneixements d'alguna de les llengües europees, a més del castellà i el català, per poder aprofitar els continguts que la bibliografia que tenim a l'abast puga ser entesa.

Així mateix, es recomana haver cursat alguna assignatura d'Història de l'Art, Història del Disseny i de les Arts Aplicades per tenir familiaritat amb els continguts, vocabulari i termes específics de la matèria.

---

4. Competències de l'assignatura

Competències transversals

CT 2. Arreplegar informació significativa, analitzar-la, sintetitzar-la i gestionar-la adequadament.

CT 8. Desenvolupar raonada i críticament idees i arguments.

CT 17. Desenvolupar en la pràctica laboral una ètica professional basada en l'apreciació i sensibilitat estètica, mediambiental i cap a la diversitat.

Competències generals

CG 3. Establir relacions entre el llenguatge formal, el llenguatge simbòlic i la funcionalitat específica.

CG 6. Promoure el coneixement dels aspectes històrics, ètics, socials i culturals del disseny.

CG 12. Aprofundir en la història i la tradició de les arts i del disseny.

CG 13. Conèixer el context econòmic, social i cultural en què té lloc el disseny.

CG 19. Demostrar capacitat crítica i saber plantejar estratègies de recerca.

Competències específiques

CE15 Reflexionar sobre la influència social positiva del disseny, valorar la seua incidència en la millora de la qualitat de vida i el medi ambient, i la seua capacitat per generar identitat, innovació i qualitat en la producció.

5. Resultats d'aprenentatge

RESULTATS D'APRENTATGE	COMPETÈNCIES RELACIONADES
RA 1. Identifica les característiques formals i comunicatives del disseny contemporani.	CT2, CG3, CG6, CG12.
RA 2. Explica les relacions entre els moviments artístics i el disseny del període històric que comprèn cada unitat didàctica.	CT8, CG6, CG12, CG 13, CG19.
RA 3. Analitza les creacions artístiques i de disseny amb l'aplicació de criteris formals, narratius i simbòlics.	CT8, CG6, CG12,.
RA 4. Compara les obres del període estudiat amb produccions de disseny d'altres èpoques, establint relacions i influències, i detectant fonts d'inspiració.	CT8, CT11, CG6, CG12, CG19.
RA 5. Argumenta les opinions amb precisió i rigor, utilitzant una terminologia i un vocabulari específics de la disciplina amb correcció lèxica, ortogràfica i sintàctica.	CT8, CT17, CE15.
RA 6. Elabora treballs d'investigació aplicant la metodologia adequada.	CT2, CT8, CG3, CG6, CG12, CG13, CG19, CE15.

6. Continguts

DESCRIPTORS	BLOCS DE CONTINGUT
*Mètodes d'investigació i experimentació propis de la matèria. *Història i teories de les arts, l'arquitectura i el disseny aplicades a l'especialitat. *Coneixement, anàlisi i significat històric del disseny: evolució tecnològica, tipològica i estilística. Estils, moviments, dissenyadors i tendències contemporànies.	0. Introducció als mètodes d'investigació en la matèria 1. Objecte i subjecte 2- El segle XIX. Una època de canvis. - o La revolució industrial i les seues repercussions. - o La ciutat. - o Conflictes i solucions. Funció social del disseny. - o Noves maneres de mirar i de sentir. La fascinació per allò científic i el primitivisme. 3-La creació del llenguatge modern. Avantguarda i modernitat. - o La revolució social i la revolució individual. - o El moviment modern. - o L'Art Déco. 4-De l'acceptació de l'herència rebuda a la crisi de la modernitat. - o La institucionalització del llenguatge modern. 5-El qüestionament de l'herència rebuda. - o La pluralitat postmoderna.

7. Volum de treball/ Metodologia

7.1 Activitats de treball presencial			
ACTIVITATS	Metodologia d'ensenyament-aprenentatge	Relació amb els resultats d'aprenentatge	Volum de treball (en núm. d'hores o ECTS)
Classe teòrica	Exposició de continguts per part de la professora/professor o en seminaris, anàlisis de competències, explicació i demostració de capacitats, habilitats i coneixements a l'aula.	RA1, RA2, RA3, RA4, RA5, RA6.	20h
Classes pràctiques	Sessions de treball en grups supervisades pel professor. Estudi de casos, projectes, tallers, problemes, estudi de camp, aula d'informàtica, laboratori, visites a exposicions/concerts/representacions/audicions..., cerca de dades, biblioteques, en Internet, etc. Construcció significativa del coneixement a través de la interacció i activitat de l'alumne.	RA1, RA2, RA3, RA4, RA6	28h
Exposició treball en grup	Aplicació de coneixements interdisciplinaris.	RA5	15h
Tutoria	Atenció personalitzada i en petits grups. Període d'instrucció i/o orientació realitzat per una tutora/or amb l'objectiu de revisar i discutir els materials i temes presentats en les classes, seminaris, tallers, lectures, realització de treballs, projectes, etc.	RA1, RA2, RA3, RA4, RA5	18h
Avaluació	Conjunt de proves (orals i/o escrites) emprades en l'avaluació inicial o formativa de l'alumnat.	RA1, RA2, RA3, RA4, RA5.	9h
SUBTOTAL			90

7.2 Activitats de treball autònom			
ACTIVITATS	Metodologia d'ensenyament-aprenentatge	Relació amb els resultats d'aprenentatge	Volum de treball (en núm. d'hores o ECTS)
Treball autònom	Estudi de l'alumnat: preparació i pràctica individual de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries,... per exposar o lliurar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de petit grup.	RA1, RA2, RA3, RA4, RA5, RA6.	36h
Estudi pràctic	Preparació en grup de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries,... per a exposar o lliurar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de petit grup.	RA1, RA2, RA3, RA4, RA5, RA6, RA7.	20h

<i>Activitats complementàries</i>	<i>Preparació i assistència a activitats complementàries com ara tallers, congressos, conferències,...</i>	RA1, RA2, RA3, RA4, RA5, RA6, RA7.	4h
SUBTOTAL			60
TOTAL			150

8. Recursos

- Pissarra.
- Projector.
- Altaveus.
- Ordinador.
- Material audiovisual.
- Pàgines web.
- Articles i textos.
- Biblioteca i centres de documentació.

9. Avaluació

9.1 Convocatòria ordinària	
<i>9.1.1 Alumnes amb avaluació contínua</i>	
INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ I CRITERIS D'AVALUACIÓ/QUALIFICACIÓ	Resultats d'aprenentatge avaluats
1- Els instruments d'avaluació poden ser els següents: 1.1- Registres actitudinals (actitud, grau d'implicació, participació...). 1.2- Elaboració i defensa de treballs individuals o de grup. 1.3- Exercicis d'aula (estudi de casos, anàlisis d'obres...). 1.4- Proves objectives (examen, elaboració de portfoli, quaderns d'aula...). 2- Els criteris d'avaluació dels diferents instruments d'avaluació són els següents: 2.1- Registres actitudinals: - Respecte i cooperació amb els companys. - Puntualitat - Participació en classe coherent, reflexiva i crítica. - Adequació a pautes i terminis consensuats i establits. 2.2- Elaboració i defensa de treballs individuals o de grup: - Adequació a pautes i terminis consensuats i establerts. - Capacitat de selecció i organització de la informació. - Capacitat d'anàlisi i de síntesi.	RA1, RA2, RA3, RA4, RA5, RA6 RA1, RA2, RA3, RA4, RA5, RA6 RA1, RA2, RA3, RA4 RA1, RA2, RA3, RA4, RA5

- Capacitat d'argumentació i estructuració de les idees. - Capacitat de coordinació en els treballs de grup. - Correcció ortogràfica i sintàctica. - Ús d'un vocabulari adequat. - Ús d'un estil coherent en la comunicació oral i escrita. - Ús de les normes bàsiques d'elaboració i presentació d'un treball de recerca. - Respecte a la propietat intel·lectual. - Ús correcte de les fonts documentals i la bibliografia. 2.3- Exercicis d'aula: - Domini dels conceptes treballats en l'aula. - Capacitat d'anàlisi i de síntesi. - Capacitat d'argumentació i estructuració de les idees. - Correcció ortogràfica i sintàctica. - Ús d'un vocabulari adequat. - Ús d'un estil de comunicació coherent. - Ús correcte de les fonts i la bibliografia. 2.4- Proves objectives: - Domini dels conceptes treballats en l'aula. - Capacitat d'anàlisi i de síntesi. - Capacitat d'argumentació i estructuració de les idees. - Correcció ortogràfica i sintàctica. - Ús d'un vocabulari adequat. - Ús d'un estil de comunicació coherent.	
9.1.2 Alumnes amb pèrdua d'avaluació contínua (+20% faltes d'assistència)	
INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ I CRITERIS D'AVALUACIÓ/QUALIFICACIÓ	Resultats d'aprenentatge avaluats
1- Els instruments d'avaluació són els següents: 1.1- Elaboració i defensa d'un treball individual. 1.2- Realització d'una prova objectiva. 2- Els criteris d'avaluació dels instruments d'avaluació són els següents: 2.2- Elaboració i defensa d'un treball individual: - Adequació a pautes i terminis consensuats i establits. - Capacitat de selecció i organització de la informació. - Capacitat d'anàlisi i de síntesi. - Capacitat d'argumentació i estructuració de les idees. - Correcció ortogràfica i sintàctica. - Ús d'un vocabulari adequat. - Ús d'un estil coherent en la comunicació oral i escrita. - Ús de les normes bàsiques d'elaboració i presentació d'un treball de recerca. - Respecte a la propietat intel·lectual. - Ús correcte de les fonts i la bibliografia. 2.3-Prova objectiva:	RA1, RA2, RA3, RA4, RA5, RA6 RA1, RA2, RA3, RA4, RA5

- Domini dels conceptes treballats en l'aula. - Capacitat d'anàlisi i de síntesi. - Capacitat d'argumentació i estructuració de les idees. - Correcció ortogràfica i sintàctica. - Ús d'un vocabulari adequat. - Ús d'un estil de comunicació coherent.	

9.2 Convocatòria extraordinària	
9.2.1 Alumnes amb avaluació contínua	
INSTRUMENTS D'AVAUACIÓ I CRITERIS D'AVAUACIÓ/QUALIFICACIÓ	Resultats d'aprenentatge avaluats
Els instruments d'avaluació, els criteris d'avaluació/qualificació i els resultats d'aprenentatge avaluats són equivalents als del punt 9.1.1	
9.2.2 Alumnes amb pèrdua d'avaluació contínua (+20% faltes d'assistència)	
INSTRUMENTS D'AVAUACIÓ I CRITERIS D'AVAUACIÓ/QUALIFICACIÓ	Resultats d'aprenentatge avaluats
Els instruments d'avaluació, els criteris d'avaluació/qualificació i els resultats d'aprenentatge avaluats són equivalents als del punt 9.1.2	

10. Bibliografia

La bibliografia de l'assignatura arreplega els llibres que ha de consultar l'alumne per a complementar la informació obtinguda en les lliçons magistrals i afrontar la realització dels treballs proposats

Bibliografia bàsica:

- Bhaskaran, L. (2007). *El diseño en el tiempo*. Barcelona: Blume.
- Dormer, P. (1993). *El diseño desde 1945*. Barcelona: Destino.
- Fiell, C. i Fiell, P. (2000). *Diseño del siglo XX*. Taschen.
- Fusco, R. de. (2005). *Historia del diseño*. Barcelona: Santa & Cole.
- Morteo, E. (2009). *Diseño. Desde 1850 hasta la actualidad*. Barcelona: Electa.
- Pevsner, N. (1976). *Los orígenes de la arquitectura moderna y del diseño*. Barcelona: Gustavo Gili. Barcelona.

Bibliografia complementària:

- Benevolo, L. (1977) *Historia de la arquitectura moderna*. Barcelona: Gustavo Gili.
- Calvo, F.(2001) *El arte contemporáneo*. Madrid: Taurus.
- Guasch, A. M. (2000) *El arte último del siglo XX. Del posminimalismo a lo multicultural*. Madrid: Alianza.
- Woodham, J. M. (1997) *Twentieth-Century Design*. Oxford: University Press.